

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2020. november 5.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2018/0204(COD)

9890/2/20
REV 2 ADD 1

JUSTCIV 85
EJUSTICE 60
COMER 70
CODEC 674
PARLNAT 115

A TANÁCS INDOKOLÁSA

Tárgy: A Tanács álláspontja első olvasatban a tagállamokban a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről (iratkézbesítés) szóló EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI RENDELET elfogadása céljából (átdolgozás)

- A Tanács indokolása
- A Tanács által 2020. november 4-én elfogadva

I. BEVEZETÉS

1. A Bizottság 2018. május 31-én elfogadta a fent említett felülvizsgálati javaslatot¹, és benyújtotta azt a Tanácsnak és a Parlamentnek. A javaslat jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés 81. cikkének (2) bekezdése (Igazságügyi együttműködés polgári ügyekben) és a rendes jogalkotási eljárás hatálya alá tartozik.
2. Az iratkézbesítésről szóló 1393/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet az európai igazságügyi együttműködés egyik fontos eszköze. Keretet biztosít a polgári és kereskedelmi ügyekben keletkezett iratoknak a tagállamok közötti továbbításához. A felülvizsgálati javaslat célja, hogy hozzáigazítsa a hatályos rendeletben meghatározott együttműködési mechanizmusokat és továbbítási munkafolyamatokat a digitalizációból és az információtechnológia használatából eredő műszaki fejlődéshez. A Bizottság a javaslatában különösen egy decentralizált IT-rendszer létrehozását és annak kötelező használatát szorgalmazza a kérelmeknek és az iratoknak a tagállami hatóságok közötti megosztása céljából. Az információtechnológia fejlődésén alapuló másik fontos célkitűzés a határokon átnyúló közvetlen kézbesítési mechanizmusoknak a biztonságos elektronikus kézbesítés lehetővé tétele révén történő megerősítése, egyúttal eljárási biztosítékokat garantálva a felek számára.
3. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2018. október 17-én fogadta el a véleményét² egyrészt erről a javaslatról, másrészt pedig a polgári és kereskedelmi ügyekben a bizonyításfelvétel tekintetében történő, a tagállamok bíróságai közötti együttműködéséről szóló 1206/2001/EK tanácsi rendelet módosításáról szóló rendeletjavaslatról (bizonyításfelvételtől szóló javaslat). Az EGSZB szerint az e-kormányzattal összefüggésben mindkét javaslat összhangban áll a digitális egységes piaci stratégiával, különösen a közigazgatás korszerűsítésére irányuló intézkedések meghozatala és a határokon átnyúló interoperabilitás megvalósításának szükségessége tekintetében.

¹ 9622/18.

² 14013/18.

4. Az Európai Parlament 2019. február 13-án – 563 támogató és 27 ellenszavazattal, 9 tartózkodás mellett – elfogadta az iratkézből szövegezésről szóló javaslatra vonatkozó, első olvasatban kialakított álláspontját, mely 64 módosítást tartalmaz a bizottsági javaslatra vonatkozóan.
5. Az európai adatvédelmi biztos 2019. szeptember 13-án benyújtotta az e javaslatra és a bizonyításfelvétellel szembeni jogokról szóló javaslatra vonatkozó 5/2019. sz. véleményét³.
6. Az IB-Tanács 2019. júniusi ülésén a miniszterek megállapodtak abban, hogy az e rendelettel és a bizonyításfelvétellel szembeni jogokról szóló rendelettel összefüggésben a hatóságok közötti igazságügyi együttműködésnek olyan biztonságos decentralizált információtechnológiai rendszeren kell alapulnia, amely egymással összekapcsolt nemzeti információtechnológiai rendszerekből áll.
7. Az új rendeletjavaslat szövegének értelmében a Bizottság felel majd a referenciaalkalmazási szoftver létrehozásáért, karbantartásáért és jövőbeli fejlesztéséért. Mivel az eredeti bizottsági javaslatban nem szerepelt pénzügyi kimutatás az EU költségvetésére gyakorolt lehetséges hatásokról, az elnökség – a Bizottsággal együttműködve és az EU költségvetési rendelethez⁴ 35. cikke (1) bekezdésének második albekezdésével összhangban – indikatív pénzügyi kimutatást⁵ készített, amelyben meghatározta a módosítások költségvetésre gyakorolt becsült pénzügyi hatását.
8. A Bel- és Igazságügyi Tanács a 2019. december 2–3-i ülésén általános megközelítést alakított ki a rendeletjavaslat rendelkező részéről, a preambulumbekkezdésekkel és a mellékletekkel kapcsolatban pedig a szakértői szintű munka mielőbbi véglegesítését szorgalmazta⁶. A Tanács 2020 februárjában kiegészítő általános megközelítést⁷ alakított ki.

³ 12245/19.

⁴ HL L 193., 2018.7.30., 1. o.

⁵ 14427/19.

⁶ 14599/19 ADD1, ADD2.

⁷ 5722/20.

9. A Szerződésekhez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 3. cikkével összhangban Írország úgy határozott, hogy részt kíván venni e javaslat elfogadásában és alkalmazásában.⁸ A Szerződésekhez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv értelmében Dánia nem vesz részt a javasolt intézkedések elfogadásában.
10. A 2019. decemberi és a 2020. februári általános megközelítés alapján az elnökség kapcsolatban volt az Európai Parlamenttel annak érdekében, hogy korai második olvasatbeli megállapodást lehessen elérni.
11. Két háromoldalú egyeztetésre került sor 2020. január 29-én, illetve 2020. június 30-án, amelyek során a tagállamokat képviselő elnökség és az Európai Parlament képviselőinek alkalmuk nyílt arra, hogy felvázolják saját álláspontjuk sarkalatos elemeit és megvizsgálják a kompromisszumra jutás lehetőségeit. A megbeszélések során az Európai Parlament és a Tanács között jelentős nézetazonosság alakult ki a kompromisszumos csomag tervezetéről⁹.
12. A második háromoldalú egyeztetés alkalmával, a Bizottság támogatásával arról is megállapodás született, hogy az iratkézből szóló rendeletjavaslatot az iratkézből szóló hatályos rendelet átdolgozásaként kell benyújtani és elfogadni.
13. A COREPER (II. rész) az Európai Parlamenttel elért megállapodás tükrében 2020. július 22-én megerősítette az átdolgozás kompromisszumos szövegét¹⁰.

⁸ Írország a 2018. október 23-i 13482/18 dokumentumban jelezte, hogy részt kíván venni a javaslat elfogadásában és alkalmazásában. Az Egyesült Királyság ugyanezen jegyzőkönyv alapján a 2018. október 26-i 13622/18 dokumentumban jelezte, hogy szintén részt kíván venni a javaslat elfogadásában és alkalmazásában.

⁹ 9248/20.

¹⁰ 9678/20 + ADD 1.

14. Az Európai Parlament Jogi Bizottsága 2020. szeptember 10-én jóváhagyta az átdolgozással kapcsolatos kompromisszumos csomagot. A Jogi Bizottság elnöke szeptember 30-án levélben tájékoztatta a COREPER (II. rész) elnökét arról, hogy ha a Tanács hivatalosan is továbbítja az Európai Parlament részére az álláspontját abban a formában, ahogyan az az említett levél¹¹ mellékletében szerepel, ajánlani fogja a plenáris ülésnek, hogy az Európai Parlament – a jogász-nyelvész szakértők általi ellenőrzést követően – a második olvasat során módosítás nélkül fogadja el a Tanács álláspontját.

II. CÉL

15. E rendelet (átdolgozás) célja, hogy a kérelmek továbbítására és a közvetlen kézbesítésre irányuló eljárások egyszerűsítése és észszerűsítése tekintetében a digitalizációban rejlő előnyök kiaknázása révén hatékonyabbá és gyorsabbá váljon a bírósági és bíróságon kívüli iratok határokon átnyúló kézbesítése az Unióban. A javaslat ezenkívül nagyobb jogbiztonságot fog nyújtani és ezáltal segít elkerülni azt, hogy a magánszemélyek, a vállalkozások és a közigazgatási szervek oldalán késedelmek vagy szükségtelen költségek merüljenek fel, valamint arra ösztönzi majd a magánszemélyeket és a vállalkozásokat, hogy még nagyobb mértékben vegyenek részt határokon átnyúló ügyletekben.
16. A javaslat célja, hogy digitális formában kerüljön sor az iratok kézbesítésére irányuló kérelmeknek a különböző tagállami illetékes hatóságok közötti továbbítására. E célból e rendelet decentralizált információtechnológiai rendszer létrehozását szorgalmazza. A Bizottságnak kell felelnie annak a referenciaalkalmazási szoftvernek a beépített és az alapértelmezett adatvédelem elveivel összhangban történő létrehozásáért, karbantartásáért és jövőbeli fejlesztéséért, amelyet a tagállamok a nemzeti információtechnológiai rendszer helyett alkalmazhatnak.

¹¹ 11357/20.

III. A TANÁCS ELSŐ OLVASATBAN ELFOGADOTT ÁLLÁSPONTJÁNAK ELEMZÉSE

A. ELJÁRÁSI KERET

17. Az Európai Parlament és a Tanács tárgyalásokat folytatott annak érdekében, hogy megállapodást lehessen elérni a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontjának szakaszában („korai második olvasatbeli megállapodás”). A Tanács első olvasatban elfogadott álláspontjának szövege tükrözi a két társjogalkotó által – a Bizottság támogatásával – elfogadott kompromisszumos csomagot.

B. A FŐBB KÉRDÉSEK ÖSSZEFOGLALÁSA

18. A főbb módosítások a következő szempontokat érintik:

- a tagállamoknak segítséget kell nyújtaniuk a címzett címének megállapításához,
- minden kapcsolattartást és iratcserét olyan, az összekapcsolt és műszakilag interoperábilis nemzeti információtechnológiai rendszerekből álló biztonságos és megbízható decentralizált információtechnológiai rendszeren keresztül, így például az e-CODEX alapján kell végezni. A rendelet előíranyozza továbbá, hogy ezt a kapcsolattartást és iratcserét az alapvető jogok és szabadságok megfelelő tiszteletben tartásával kell végezni. A hagyományos kommunikációs eszközök használatára csak az információtechnológiai rendszer üzemzavara vagy egyéb rendkívüli körülmények esetén kerülhet sor,
- a tagállamok közötti elektronikus kézbesítés lehetővé tételével meg kell erősíteni a határokon átnyúló közvetlen kézbesítési mechanizmusokat, egyúttal eljárási biztosítékokat garantálva a felek részére,
- az irat átvételének az irat nyelve miatti megtagadására vonatkozó szabály módosításai.

IV. ÖSSZEGZÉS

19. A Tanács első olvasatban elfogadott álláspontja tükrözi a Tanács és az Európai Parlament által – a Bizottság támogatásával – elfogadott kompromisszumos csomagot.
 20. Amint azt a fenti 14. pontban jeleztük, az Európai Parlament Jogi Bizottságának elnöke a COREPER (II. rész) elnökének címzett szeptember 30-i levelében¹² megerősítette ezt a kompromisszumos csomagot.
 21. A Tanács úgy véli, hogy az első olvasatban kialakított álláspontja kiegyensúlyozott csomagot képez, és hogy az új rendelet az elfogadását követően jelentősen hozzájárul majd ahhoz, hogy a digitalizációban rejlő előnyök kiaknázásával hatékonyabbá és gyorsabbá váljon az iratok határokon átnyúló kézbesítése.
-

¹² Lásd: 11357/20.